

ALDUS VASTGESTELD 6 JULI 2017

Regionale verevening budget jeugdhulp 2017

Te besluiten om:

1. In te stemmen met de verevening van de risicovolle budgetten jeugdhulp 2017 tussen de acht gemeenten in de regio Achterhoek.
2. In afwijking van 2015 en 2016 over 2017 alleen te verevenen op de tekorten (optie2).

Context

Binnen het proces van de transitie van de jeugdhulp hebben de gemeentebesturen van de acht Achterhoekse gemeenten besloten een gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid te willen dragen voor de financiering van de jeugdhulp. In eerste instantie voor het jaar 2015 vanwege de onbekendheid met de materie en de verwachte financiële risico's. Voor 2015 is daarom gekozen voor de verevening van het volledige rijksbudget jeugdhulp (exclusief toeleiding en uitvoeringskosten). Voor 2016 hebben de acht Achterhoekse gemeenten besloten om alleen de risicovolle en kostbare zorg van de jeugdhulp te verevenen. Voor beide jaren is verevend op basis van het profijt- en solidariteitsbeginsel, dus zowel over de tekorten als over de overschotten. In navolging van de jaren 2015 en 2016 zijn we in overleg met de regiogemeenten ook voor 2017 uitgekomen op een voorstel over verevening van de budgetten jeugdhulp.

Naar aanleiding van de verevening over 2015 is discussie ontstaan over het draagvlak van de regionale verevening. Dit heeft geleid tot een afspraak in het regionale portefeuillehouders-overleg Sociaal (Poho Sociaal) om voor 2017 drie opties te schetsen om wel of niet te gaan verevenen op risicovolle en kostbare zorg van de jeugdhulp waar we weinig invloed op hebben. In de bijlage bij dit raadsvoorstel zijn deze opties met voor- en nadelen geschetst. In het PoHo Sociaal heeft vervolgens een discussie plaatsgevonden over optie 2 (verevenen op alleen maar tekorten) of optie 3 (verevenen op zowel tekorten als overschotten). Vanwege het belang om gezamenlijk goede jeugdhulp te kunnen blijven bieden in de Achterhoek en het niet haalbaar zijn van optie 3 voor alle gemeenten, is ervoor gekozen om aan de acht gemeenten voor te stellen te kiezen voor optie 2: voor 2017 alleen te verevenen op de tekorten. Wij leggen hierbij dit voorstel aan u voor.

Beoogd effect

Door met de regiogemeenten te besluiten tot verevening van de risicovolle en kostbare zorg van de jeugdhulp, verdelen we in gezamenlijkheid de mogelijke tekorten op deze zorg waarop we voor de benodigde inzet niet altijd zelf invloed hebben als gemeenten. Hiermee dragen we bij aan de onderlinge solidariteit en een gezamenlijke verantwoordelijkheid om goede jeugdhulp te blijven bieden in de regio Achterhoek.

Argumenten

1.1. Voor 2017 worden de rijksbudgetten nog meer gekort

Voor 2017 worden de rijksbudgetten nog meer gekort en is het op dit moment niet in te schatten hoe dit voor de individuele gemeenten gaat uitpakken. Er zijn grote verschillen tussen gemeenten in de voor- of nadelen die ze ondervinden van de verdeelsystematiek van het Rijk. Door de mogelijke tekorten op de duurdere en risicovolle zorg te verevenen, worden de grootste risico's door de Achterhoekse gemeenten gezamenlijk opgevangen.

Doetinchem, 28 juni 2017

1.2 Gebruik dure gespecialiseerde jeugdvoorzieningen niet altijd beïnvloedbaar

Gemeenten in de Achterhoek kunnen te maken krijgen met bovengemiddelde deelname van jongeren aan dure gespecialiseerde jeugdvoorzieningen (waar we weinig invloed op hebben). De onevenwichtige financiële gevolgen kan met een verevening door de regio onderling met elkaar gecompenseerd worden. Om ervoor te zorgen dat iedere jongere de zorg moeten kunnen ontvangen die hij of zij nodig heeft, ongeacht de gemeente waar hij of zij woont. Dit vraagt om solidariteit.

1.3 Solidair zijn als regiogemeenten straalt samenwerking uit

Het onderling solidair zijn straalt een stevige samenwerking uit en daarnaast is het eenvoudiger om (financiële) afspraken te maken met individuele zorgaanbieders over garanties en risico's. De transformatie begint op gang te komen maar we hebben als Achterhoekse gemeenten nog steeds onvoldoende grip op de toegekende zorg en het transformatieproces in de bovenregionale zorg. Na een incident kunnen de kosten flink oplopen voor een individuele gemeente.

1.4 Risicoverevening draagt bij aan een goed opdrachtgeverschap richting zorgaanbieders.

Goed opdrachtgeverschap houdt in dat het daarbij niet alleen gaat om maximaal risico's bij de zorginstellingen te leggen tegen zo laag mogelijke kosten. Dat brengt een ander risico met zich mee: dat te veel instellingen omvallen en het niveau aan zorgvoorzieningen zodanig omlaag gaat dat het duurzaam verschaald.

1.5 Verevenen beperkt de gevolgen van verhuizingen

Verhuizing van een gezin met risicovolle en kostbare zorg binnen de Achterhoek heeft geen direct gevolg voor de jeugdhulpkosten van de betreffende gemeenten; verhuizing van een gezin of kind met kostbare en risicovolle van buiten de Achterhoek naar de Achterhoek wordt door alle gemeenten gezamenlijk gedragen.

Kanttekeningen

1.1. Verevenen kan de prikkel om te transformeren belemmeren

Verevening heeft als nadeel dat de prikkel om de zorg te transformeren mogelijk afneemt, de tekorten kunnen immers verdeeld worden over de Achterhoekse gemeenten. Transformatie staat in principe los van wel of niet verevenen. Transformeren moet gericht zijn op betere inhoudelijke zorg en het op de langere termijn beter kunnen beheersen van de budgetten, gezien de kortingen die het Rijk doorvoert. Daarnaast ontwikkelen we als regiogemeenten samen een transformatieagenda voor de specialistische jeugdhulp in afstemming met de bovenregionale aanbieders.

1.2 Resultaat van sterk sturende gemeenten wordt teniet gedaan

Gemeenten die inzetten op transformatie of strak sturen op de jeugdhulpbudgetten delen in de kosten van gemeenten die dat minder sterk doen. Vanaf 2016 wordt alleen nog maar op de duurder zorg verevend waar we als gemeenten weinig tot geen invloed op kunnen uitoefenen. Dit zijn ook vormen van zorg waarin we als Achterhoek gezamenlijk in optrekken om deze te beïnvloeden.

1.3 Verevenen beperkt de speelruimte in de verdeling van de jeugdhulpbudgetten

De verdeling tussen de jeugdhulpbudgetten voor de verschillende jeugdhulpvormen zijn gebaseerd op voorgaande jaren. Vanaf 2016 wordt naast de dure zorg ook de weinig beïnvloedbare zorg, die geleverd moet worden, verevend. Verevenen van de kostbare en weinig beïnvloedbare zorg verhoogt de speelruimte/budgetten die je nog hebt voor de overige zorg (die wel beïnvloedbaar is).

Doetinchem, 28 juni 2017

1.4 Onzekerheid bij de jaarrekening vanwege voorlopige verevening

Verevenen draagt mogelijk een risico in zich dat er een (extra) onzekerheid bij de jaarrekening wordt opgenomen, omdat de definitieve verevening niet op korte termijn te realiseren is. Dit risico beperken we door vanaf 2016 niet meer voorlopig en later in het jaar definitief te verevenen. Voor 2016 wordt de definitieve verevening, met peildatum 1 mei 2017, opgesteld. Als alle gemeenten besluiten voor 2017 regionaal te gaan verevenen, zal de peildatum nog een maand eerder worden gesteld, namelijk 1 april 2018. Daarnaast is het vermelden waard dat de verevening maar een klein onderdeel is in het grotere geheel om een wel of niet goedkeurende accountantsverklaring te krijgen.

1.5 Verevenen betekent extra administratieve lasten waar menskracht voor nodig is

Verevening vergt meer administratieve inzet, maar vanaf 2016 wordt deze minder. Naast ervaring opgedaan te hebben in 2015 kan in 2016 gebruikgemaakt worden van de productie-verantwoording van de aanbieders. Ook gaan we vanaf 2016 niet eerst meer voorlopig verevenen, maar wordt er direct een definitieve verevening opgesteld. Vanaf 2017 werken alle Achterhoekse gemeenten met VECOZO (digitaal portaal voor veilige communicatie en declaratie in de zorg) wat de aanlevering van de financiële gegevens vereenvoudigt.

Financiën

Voorgesteld wordt voor 2017 in te stemmen met de verevening van de risicovolle budgetten jeugdhulp 2017 tussen de acht gemeenten in de regio Achterhoek en dit alleen te doen op de mogelijke tekorten. Hiermee wordt bedoeld dat we als regiogemeenten onderling verevenen de eventuele tekorten die ontstaan door gemaakte kosten voor:

- landelijke ingekochte specialistische jeugdhulp;
- bovenregionaal ingekochte specialistische jeugdhulp;
- jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- alle regionaal ingekochte individuele voorzieningen met verblijf (7 x 24 uren zorg) inclusief crisis GGZ met verblijf.

Voor 2016 ging het om dezelfde jeugdhulpvormen en betekende het dat er 47% van het rijksbudget, dat de gemeente Doetinchem voor jeugdhulp ontvangt, in aanmerking kwam voor verevening. Voor 2017 moet dit percentage nog worden berekend evenals voor de overige regiogemeenten. Nadat alle gemeenten met dit voorstel hebben ingestemd, zal de begroting 2017 voor de verevening 2017 door de colleges van b&w van de Achterhoekse gemeenten worden vastgesteld.

Vervolg

Nadat de besluitvorming over de verevening budgetten jeugdhulp 2017 in alle acht Achterhoekse gemeenten is afgerond, wordt dit besluit geëffectueerd en verwerkt bij de jaarrekening 2017.

Bijlagen

Bijlage 1: Drie opties regionale verevening budgetten jeugdhulp 2017

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over regionale verevening budgetten jeugdhulp 2017;

gelet op artikel 108, lid 1, juncto artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

in te stemmen met de verevening van de risicovolle budgetten jeugdhulp 2017 tussen de Acht gemeenten in de regio Achterhoek conform afspraken verevening 2016.

Aldus besloten in zijn vergadering van 6 juli 2017,

, griffier

, voorzitter